

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologia Scholastica Secundum Viam Et Doctrinam D. Thomæ Aquinatis, Doctoris Angelici

In Celebri Archiepiscopali Benedictina Universitate Salisburgensi, methodo
& norma ibidem usitata publicè tradita, & in IV. Tomos digesta ; Qvorvm
Primvs Tractat De Deo Vno Et Trino, Deq[ue] Creatura Angelica ...

Mezger, Paul

Augustæ Vindelicorum, 1695

Articulus I. An detur peccatum Originale?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74152](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74152)

ti animationis, quo anima corpori infunditur, & vi propagationis feminalis animam maculat, ex quo capite etiam dicitur peccatum naturæ.

ARTICULUS I.

An detur peccatum originale?

SUMMARI A.

1. Quid nominis peccatum originale?
2. Hæreses de peccato originali.
3. Hæreses recentiores.
4. Veritas Catholica ostensa ex Conciliis.
5. Ex S. Scriptura.
6. Ex baptismo infantum.
7. Ex effectis.
8. Exponuntur objecta testimonia S. Script.
9. Exponuntur testimonia.
10. Solvuntur rationes hæreticorum.
11. Et ostenditur, honestatem conjugii non violari per traditionem peccati originalis.

§. I.

Veritas Catholica.

2. **V**arias hæreses circa peccatum originale ortus evomuit. Ex antiquis fuit in primis hæresis Manichæorum, dicentium, quod Adamus peccando nobis nihil, sed sibi soli nocuerit. Unde etiam negabant mortem corporis, aliasque miseriæ esse effectum peccati originalis. Eundem errorem in initio tenuere Pelagiani, sed ut habet S. August. l. 3. de peccat. merit. & remiss. c. 6. & l. de hæres. hæ. 88. postea verò, ut satisfacerent objectis, S. Script. autoritatibus, ac definitioni Concilii Palæstini, in quo prædicta hæresis fuit damnata, dixerunt, Adæ peccatum posteris nocuisse non verà propagatione, sed imitatione & exemplo, prout refert idem S. P. lib. de pecc. origin. à c. 12. usq; ad 17. Postremò tandem concesserunt nocuisse quoad mortem ac penas corporis, non autem quoad mortem animæ, & verum aliquod peccatum, ut habet S. August. l. 4. contr. 2. epist. Pelag. Accesserunt Armeni VII. sæculo, qui apud Gualterium, cum baptismum ad salutem necessarium esse dicerent, tamen tollebant originale peccatum, & Sacramentis vim gratiam conferendi adimebant.
3. Hos posterioribus sæculis secuti sunt Albigenes apud D. Antoninum p. 4. tit. 11. c. 7. §. 5. Abailardus ep. 188. Zwinglius in l. de baptismo dicens: *Peccatum originis non esse peccatum, sed naturæ morbum.* Joannes Westphalus apud eundem Gualter. ad annum 1600. c. 12. n. 12. dicens: *Non esse peccatum ullum originis, neque S. Augustino, qui id asserat, fidem ullam habendam esse.*
4. Adversus istos hæreticorum errores est incunctum fidei dogma. peccatum originale habere veram rationem culpæ per naturalem propagationem à primo parente traductæ in posteros. Ita contra Pelagianos definitum est in Concilio Palæstino, cujus meminit D. Augustinus l. 1. contra Julian. c. 2. In Milevitano, can. 2. Araficano 11. c. 2. iis præcipuè verbis: *Injustitiam DEO dare convincitur, qui mortem sine peccato, quod est*

meritum mortis, transire dicit. Florentino in Decreto Unionis. In Tridentino sess. 5. de pecc. orig. definiens can. 2. *Si quis Adæ peccationem sibi soli, & non ejus propagationem, & non nocuisse, & acceptam à DEO sanctitatem & justitiam, quam perdidit, sibi soli, & non nobis etiam eum perdidisse, aut inquinatum illum per obedientiam peccatum mortem, & penas corporis tantum in omne genus humanum transfudisse, non autem & peccatum, quod mors est animæ, transfudisse, &c.*

Deducitur primò ex manifestis S. Scripturae testimoniis. Et primò ex Job c. 14. v. 4. *Quis potest facere mundum de immundo conceptum semine? quem textum 70. Interpp. quos sequuntur DD. Augustinus, Cyprianus, Ambros. legunt. Nemo mundus à sordis, nec infans, cujus est tantum diei vita super terram.* Et Hebræi: *Quis dedit mundum ab immundo? non unus, etiam si breves dies ejus.* Quæ porro ista labe, quæ etiam unum diei infantem polluit, nisi originalis, cum de spirituali labe animæ sermonem esse ostendant verba adjuncta: *Nonne tu, qui solus es? Et rursus: Et dignum ducis super hujuscemodi aperire oculos tuos, & adducere eum tecum in judicium.* Spirituales quippe sordes ablucere, proprium DEI munus est: neque pro alia, quam animæ labe & culpa aliquis adducitur in judicium.

Secundò in Psal. 50. v. 7. David, *Ecce iniquitatem in iniquitatibus conceptus sum.* Hebræi: *in iniquitate.* Quòd cum non possit intelligi de iniquitate parentum, siquidem David ex legitimo fuit toto progenitus, neque de propria personæ, solum potest accipi de iniquitate, & peccato originali.

Tertiò. Apostolus ad Rom. c. 5. v. 12. *Primum hominem peccatum in hunc mundum intravit, & per peccatum mors, & ita in omnes homines mors pertransiit, in quo omnes peccaverunt.* Ex quibus sic arguitur: Juxta Apost. Unius nepoti primi hominis peccatum fuit causa, ut peccatum omnes homines corripere[ret] [ideo dicit, in quo omnes peccaverunt] & obnoxios morti redderet, sed hoc non est peccatum personale, cum peccatum neque etiam ad infantes peccati personæ incapaces; ergo tantum est peccatum originale. Atque ita hunc locum ab Ecclesia semper intellectum testatur Trid. loco cit. Nec quicquam vellet responsio Pelagianorum dicentium, quòd peccatum Adami non propagatione, sed imitatione transferretur in posteros. Nam primò dictum Apostoli comprehendit etiam infantes, qui Adamum peccando imitari non potuerunt. Secundò, Hæretice ratione Apostolus potius debuisset dicere, quòd per diabolum peccatum intraverit in mundum, siquidem ipse primus peccando malum exemplum dedit sui sequacibus. Eandem doctrinam

confirmat Apostoli comparatio sub finem ejusdem cap. inter inobedientiam Adami, & obedientiam Christi: *sicut enim per inobedientiam unius hominis peccatores constituti sunt multi, ita & per unius obedientiam iusti constituentur multi.* Et illa consequentia 2. Cor. 5. *Si unus pro omnibus mortuus est: ergo omnes mortui sunt.* Sed constat, Christum fuisse mortuum pro omnibus hominibus, etiam parvulis: ergo omnes fuere mortui peccato non utique personali: ergo originali.

6. Probat secundò antiquissimà Ecclesie consuetudine etiam infantes baptizantis, ad ablendum in ipsis peccatum originis, prout per formam baptismi significatur. Nec est alicujus momenti responsio Pelagianorum dicentium, non dari parvulis baptismum in remissionem peccati, sed ad aperiendam januam regni caelestis. Nam contra est primò: quòd primarius finis & effectus, quem baptismus practicè significat, est emundatio à peccato, & spiritualis regeneratio, hoc est, justificatio, quà de causa Tit. 3. vocatur *lavacrum regenerationis.* Et Ephes. 5. dicitur *Christus mundans Ecclesiam lavacro aquæ.* Unde contra est secundò. Quòd cœlum non aperitur nisi removendo prohibens iis, qui per peccatum à cœlo fuerunt exclusi, unde nisi parvuli haberent peccatum, etiam à cœlo non essent exclusi nec illius aperture indigerent.

7. Probatur tertio ratione. Ubi reperitur necessarius effectus alicujus causæ, ibi & ipsam causam reperiri necesse est: sed necessitas moriendi, aliaque miseria corporales sunt necessarii effectus peccati originalis juxta Divinam comminationem. Genes. 2. *In quocunque die comederis ex eo, morte morieris.* Et Apostoli testimonium in cit. Rom. c. 5. dicens, quòd *per peccatum primi hominis in omnes homines mors pervenit.* Insuper comitatur hominem à principio suæ conceptionis: ergo eundem etiam ab initio suæ conceptionis comitatur peccatum originale.

§. II.

Solvuntur objectiones.

8. Objiciunt primò authoritatem S. Script. nam Ezech. 18. dicitur. *Anima, quæ peccaverit, ipsa morietur, filius non portabit iniquitatem Patris:* atqui si daretur peccatum originale, filius portaret iniquitatem Patris:

Secundò. Rom. 5. dicitur. *Regnavit mors ab Adam usque ad Moysen; etiam in eos, qui non peccaverunt:* ergo licet omnes mortem corporis, non tamen omnes mortem animæ, seu peccatum ab Adam traxerunt.

Tertio ibidem dicit Apostolus: *Per inobedientiam unius hominis peccatores constituti sunt multi:* ergo non omnes per originem, sed multi per imitationem facti sunt peccatores.

Quartò. 1. Cor. 7. ad Christianos Apostolus dicit: *Filii vestri sancti sunt:* ergo non sunt peccatores.

Quintò. Rom. 4. dicitur: *Ubi non est lex, nec prævaricatio:* sed parvuli recens concepti non sunt capaces legis: ergo nec prævaricationis.

Respondeo ad 1. illum locum juxta expositionem S. Hieronymi loqui de pena spirituali a-

nimæ, non de culpa: atqui peccatum originale non est propriè pœna, sed culpa, & quidem non aliena tantum, sed etiam nostra, ideoque cum propter peccatum originale pœnas tum corporales tum spirituales patimur, non pro aliena, sed pro nostra culpa punimur.

Ad 2. Respondeo per Tò *non peccaverunt,* intelligi peccatum personale, quod satis intelligitur ex adjunctis verbis: *in quo omnes peccaverunt.* Mens igitur Apostoli est, ostendere, mortem corporis non esse effectum peccati personalis cujusvis hominis; siquidem illi quoque, qui nunquam personaliter peccaverunt, moriuntur.

Ad 3. dico, Tò *multi idem significare,* quòd omnes, cum immediatè Apostolus præmiserit illa verba: *Per unius delictum in omnes homines in condemnationem,* quo modo etiam Christus dixit: *qui pro multis effundetur,* hoc est, *pro omnibus.*

Ad 4. Respondeo Apostolum solum loqui de sanctitate legali, ut idem sit sancti, quòd legitimi. Alii exponunt de sanctitate non in actu, sed potentia proximà, eò quòd ob fidem parentum facile posset filiis applicari baptismus.

Ad 5. distinguo subsumptum: parvuli in se spectati non sunt capaces legis, concedo; in suo capite, in Adamo spectati, nego: ergo non possunt peccare & prævaricare in se, & peccato personali, concedo; ut contenti in Adamo, & peccato originali, nego.

Objiciunt secundò authoritatem quorundam SS. PP. in primis Hieronymi, qui super Ezech. c. 19. ait, *Animam infantis esse sine peccato.* Deinde Ambrosii in illud Psal. 48. *Iniquitas calcanei mei,* &c. dicit, nos ex Adamo non contraxisse peccatum, sed lubricum delinquendi. Dignum Chrysostomi in epist. ad neophytos dicentis: *Hac de causa etiam infantes baptizamus; cum non sint coinquinati peccato, ut eis detur, vel addatur sanctitas, & adoptio,* &c.

Ad hanc objectionem respondit D. Augustinus l. 1. cont. Julianum, vindicans SS. PP. à calumniis hæreticorum, præsertim Chrysostomum, ejus verba ex Græco sic legenda ostendit: ideo & infantes baptizamus, quamvis peccata non habentes, & dicit textum intelligendum esse de peccatis propriis. Mox tacitam adversariorum replicam depellens subjungit: *At inquit, cur non ipse addidit propria? Cur putamus, nisi quia disputans in Catholica Ecclesia non se aliter intelligi arbitrabatur, tali questione nullus pulsabatur, vobis nondum litigantibus securius loquebatur.* Quæ responsio etiam satisfacit ad testimonia ex Hieronymo & Ambrosio adducta; nam Ambrosius quoque cum dicit, nos ex Adamo non contraxisse peccatum, sed lubricum peccandi, per peccatum intelligit personale; & actuale peccatum, quòd propria voluntate committitur; per lubricum verò delinquendi intelligit vel ipsum peccatum originale, tanquam causam & radicem peccandi, vel fomitem concupiscentiæ, qui culpam originalem præsupponit. Dici etiam potest cum Ysamberto ad q. 81. disp. 1. a. 4. commentaria, ex quibus hæc testimonia Hieronymi & Ambrosii assumuntur secundum communem opinionem his SS. PP. falsò adscribi.

Obji-

10. Obijciunt tertio ex ratione. Si peccatum traduceretur ex Adamo, etiam anima traduceretur ex ipso: sed consequens est falsum: anima quippe creando infunditur: ergo. Sequela probatur: Peccatum est subjective in anima: ergo cum ipsum non possit seorsim traduci, necesse erit, ut unà cum subiecto suo traducatur, & sic anima humana erit per traducem, quod est falsum.

Secundo, non est assignabilis causa peccati originalis animam actu inficientis: ergo nullum datur. Antecedens probatur. Vel illius causa esset, qui generat, vel qui generatur, vel DEUS infundens animam, vel Adamus. Non qui generat, aliàs damnanda erunt conjugia, quæ per actum generationis transfundunt originale peccatum; non qui generatur, ut per se patet. Non DEUS, quem implicat esse causam peccati, non Adamus, quem probabilis est nullum habuisse peccatum, cum filios cepit generare, primo peccato jam per penitentiam deleto.

Respondeo ad primum, negando sequelam, & consequentiam probationis; sufficit enim, quòd totus homo, qui in lumbis Adami peccantis continebatur, vi ultimarum dispositionum, quæ sunt per seminalem propagationem, ex Adamo propagetur, & anima corpori sic ultimè disposito intundatur, ut è sequentibus magis patebit.

Ad 2. nego antecedens: nam causa hujus peccati erat voluntas Adami, quatenus fuit moraliter voluntas omnium posterorum. Probationem in contrarium distinguo, peccatum Adami

cum filios generaret, jam erat per penitentiam deletum, prout erat personale, & ipsi proprium, concedo; prout erat originale, & voluntarium voluntate capitis, nego. Tunc enim, cum penitentiam ageret, jam à capitis dignitate deciderat.

Sed instas: Necdum salvatur honestas conjugii, & commercii maritalis; quia tametsi ab Adamo mediatè & remotè per propagationem seminalem traducatur originale peccatum: ad hanc tamen traductionem proximè & immediatè concurrunt parentes vacando generationi; sed qui cooperatur ad alterius peccatum, & concurret ad ipsius spirituale nocumentum, peccat; ergo etiam parentes per generationem proli concurrento ad ejus nocumentum spirituale, nempe peccatum originale, peccabunt.

Respondeo, negando assumptum, & suppositum probationis, quòd Adamus mediatè, & proximi parentes proximè concurrant ad traductionem peccati originalis: cum enim juxta dicenda in sequenti disputatione, ista traductio fiat propterea, quòd semen humanum habeat privativam carentiam illius vigoris, quo in statu innocentie poterat propagare justitiam originalem; illa verò privativa carentia dependeat à sola voluntate Adami tanquam capitis, ideo proximi parentes nullo modo ad eandem concurrunt, aut cooperantur; sed hæc ipsa carentia privativa in solius Adami voluntatem refunditur, & ad actum generationis non nisi concomitantè, & per accidens se habet.

ARTICULUS II.

Quomodo peccatum originale sit voluntarium?

SUMMARI A.

1. *Propositio difficultatis.*
2. *Aliud voluntarium formale, aliud terminativum.*
3. *Terminativum applicatur parvulis.*
4. *Quid intelligatur nomine pacti cum Adamo.*
5. *Ostenditur hujus pacti possibilitas.*
6. *Et probatur necessitas.*
7. *Quod debuit esse Adamo revelatum.*
8. *Peccatum originale est parvulis terminativè voluntarium.*
9. *Respondetur ad rationem difficultatis.*
10. *Replica solvitur.*

§. I.

Prænotanda.

1. **A**dhuc superest difficultas, quo pacto originale peccatum possit habere veram rationem culpæ: omnis quippe culpa debet esse voluntaria: atqui macula originalis non est infantibus voluntaria, qua de causa etiam ante baptismum innocentes vocantur: ergo macula originalis non potest habere veram rationem culpæ. Pro cujus dubii resolutione, prænotanda est in primis diversâ acceptio voluntarii. De quo
2. Notandum primò ex alibi dictis, quòd voluntarium sit duplex: unum consistens in actuali voluntatis exercitio, quòd dicitur voluntarium formale, cujus generis sunt omnes actus, & omis-

siones liberæ voluntatis. Aliud voluntarium est terminus & effectus prædicti exercitii, & dicitur voluntarium terminativum, quo modo habituale peccatum diximus esse terminativè voluntarium. Nam & peccatum aliquando sumitur pro actuali voluntatis defectu, quo DEUS offenditur, & aliquando pro sequela & macula à peccato relicta, quæ peccatum habituale dicitur, eo quòd non se habeat transeuntè, sed permanentè.

Notandum secundo. Habitale peccatum rectè dividi in personale, & originale. Illud est, quòd in anima resultat ex peccato propriâ voluntate commisso; istud, quòd ex voluntate habituale peccatum non requiritur, ut actualiter à voluntatis influxu procedat, sed sufficit, quòd ab illa per proprium voluntatis influxum processerit; ita peccatum originale, cum non sit propriâ voluntate commissum, non requirit, quòd à propria parvulorum voluntate processerit, sed sufficit, quòd præcesserit actus voluntatis alienæ, quæ ipsorum voluntas moraliter reputabatur. Quod quidem voluntarium, etsi non sufficiat, ut peccatum dicatur, & sit parvulis voluntarium physicè; sufficit tamen, ut sit & dicatur ipsis voluntarium moraliter, vi moralis transfusionis ipsorum voluntatis in voluntatem Adami factæ per decretum & pactum Divinum. De quo